

חמודי שי

על התורה והמועדים

הגיגים ורעיונות מחודשים בדרך הדרוש והמוסר בפרשת השבוע | גלין י"ד | פרשת תזריע מצודע תשפ"ו

שמיני - בין ישראל לעמים

פרשת
תזריע
א

כבר נעשה בשבעת הימים הראשונים, בהתחלה על ידי שלושת השותפים, האב ואם והקב"ה, עכשיו מוסיפים את מצוות הברית שביום השמיני, שהוא למעלה מן הטבע, ובזה דרגת "להבדיל בין הטמא ובין הטהור", שבבהמות בסוף פרשת שמיני מתעלה ל"בין ישראל לעמים", דבזה אנו מבדלים את הנולד מכל העמים, זה הרצף מפרשת שמיני לפרשת תזריע, הנקודה שבה סיימנו את פרשת שמיני, המדבר על הפרדה בין הטמא לטהור באוכלים שהוא כדברי רש"י (ריש פרשת תזריע) "תורת הבהמה חיה ועוף" ואנו מתעלים ל"תורת האדם" הכולל ההבדלה בין ישראל לעמים, הדרך בה אנחנו מוציאים לפועל את קדושת ישראל הוא "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". אנחנו מרוממים את התינוק בקדושה, כך אנחנו מכניסים אותו בבריתו של אברהם לשרת כעבד ה' כל חייו, יהי רצון שאלהיו הבא לכל ברית יביא עמו בשורות טובות, ישועות ונחמות.

ב ת ו ה "

בפרשתנו (יב, ב,ג) דַּבַּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמֹר אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.... וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עֶרְלָתוֹ.

האריכו מפרשי התורה בסמיכות הפרשיות שמיני ותזריע, ונלענ"ד לבאר במבט רחב יותר על סמיכות הפרשיות.

הקמת המשכן ביום השמיני - למעלה מדרך הטבע

פרשת שמיני, באה לאחר שבעת ימי המילואים, בהם שימש משה רבנו ככהן גדול, יום שמיני הוא למעלה מן הטבע ומתעלה לרוחני, לעומת דרך הטבע שסגור במערכת של שבעה או פחות. וידועים דברי חז"ל במד"ד בפרשת אמור, שמילה הוא לשמונה כדי שיעבור על התינוק לפחות שבת אחת ורק אז אפשר להכניסו לברית. זה לא שבע ועוד אחד, אלא התקדמות לדבר חדש ואחר לגמרי.

ולכך "ויהי ביום השמיני", משה רבנו בציווי השי"ת מבסס את קדושת הכהנים לעד, הוא מאציל מהקדושה שלו בהקמת המשכן ופירוקו משך שבעת ימים רצופים, משה רבנו משקיע עמל רב כדי לבסס העבודה העתידית ולכך הוא עצמו משמש ככהן גדול.

"ויהי ביום השמיני", משה מכריז לפני אהרן ובניו, ולפני זקני ישראל, על העברת הסמכות, משה מעביר את הכהונה לאחיו אהרן, ביום שהוא למעלה מן הטבע, יום נעלה. הוא עושה זאת ביום השמיני, בדומה לכך, בפרשתנו (תזריע), "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" הברית ביום השמיני, חז"ל אומרים (נדה לא, קידושין ל), שלושה שותפים באדם הקב"ה, אביו ואמו, כולם שותפים במלאכה של יצירת אדם חדש. ההורים מתפללים לשלומן ובריאותן הגופנית.

הברית ביום השמיני - מהות ההבדל בין ישראל לעמים

כמו במשכן, יסוד הקדושה של הנולד

עניינים שנתבאר

פרשת תזריע

א

טעם הקמת המשכן ביום שמיני מפני שהוא מעל הטבע ----- בכדי להנציח קדושת המשכן האציל משה מקדושתו ----- זהו גם טעם למילה בשמיני מעל הטבע ----- ההבדל המהותי בין ישראל לעמים ----- התינוק בין שמיני לתזריע המשך הקדושה והנצחתה

ב

הטעם שהשמיע הקב"ה בעצמו את דיני הטהרה לאהרן ----- בכדי להעביר לדורות מן הנצרך שישמע הוא עצמו ----- נאמר "אדם" להזכיר שאדם מן האדמה ----- הסתכלות הכהן על הצרוע משפיע עליו להרהר בתשובה ----- כאשר הצרוע רואה טוב עינו של הכהן חוזר לטובו ----- הליכה להכהן הוא כהליכה למקוה מגדלתו ומרוממתו

ג

המצודע דוגמא לחטא אדה"ר

פרשת מצודע

א

כל דיני המצודע כהנהגה לבואו של כהן ----- ביאת הכהן למצודע כדון תלמיד שגלה ----- נאמרה פרשה זו אף לאהרן שמצא טוב שבמצודע ----- זהו תיקון מדת המצודע שיהא בטוב עין --- הולך הכהן את המצודע להביט דרכי תשובתו

ב

כל שנצטוו להביא לבוא ליד זיכך ולבוא בקהל ----- מה שנצטוו לפרום בגדיו ושערו גם לתקן מידותיו ----- גם במשה ומרים מצינו שהצרעת הוה סימן לדיבורם ----- ערב הפסח וביעור החמץ תיקון לכל הנ"ל

ב

אהרן שומע דינים אלו מפי הקב"ה עצמו

בתורה"ק בפרשתנו (יג, ב) וַיִּדְבֹּר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר. אָדָם פִּי יְהִי בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וּגּוֹ'. וכבר הקשו מפרשי התורה למה נאמרה פרשה זו למשה ואהרן יחד.

לעניות דעתי, פרשה זו הייתה צריכה להיאמר לאהרן, דכיון דהוא הכהן הצריך לטהר או לטמא הנגע, וחייב ללמד דינים אלו לכלל שאר הכהנים שידעו היטב דיני הצרעת והנגעים, ולכך חייב הוא לידע פרטי הדינים עד למאוד, משל לרופא שחייב לתת אבחנה, חייב לדעת היטב דבר הרפואה, וכמו"כ ללמד את תלמידיו כראוי.

ולכך לא היה די המה שישמע אהרן דינים אלו ע"י משה שישמע מהקב"ה אלא היה צריך שהוא עצמו ישמע ישיר מאתו יתברך שמו, בכדי שישמע הדק היטב את כל פרטי הדינים ובכדי שלא תהיה חלילה שום מכשול או חיסרון בהבנה היה צריך אהרן לשמוע מהקב"ה עצמו. האמת שלא ראיתי מפרשים או מדרשים שביארו כן,

המצורע צריך לראות את טוב העין

אולם יש לנו לסמוך דברנו על התקדימים כשנתקשה במעשי המנורה, מצינו

שהראה לו הקב"ה בדמות אש, וכמו"כ בקידוש לבנה ה' הראה לו דוגמא "כזה ראה וקדש".

וכ"ש בדיני הצרעת והנגע, שיש בו כל כך פרטי דינים, אם כהה אם בהרת וכו', על מנת להגיע להכרעות הרות גורל אלו, לעניות דעתי, אהרון היה חייב לשמוע את ההלכות מפי הקב"ה, אהרון חייב לקבל כל התמונה הכוללת בכדי להיות מומחה בדבר זה שיוכל ללמד אחרים, ולהעביר אותן לכוהנים לדורות הבאים.

מצורע תיקון שלו - ענווה

בתוה"ק בפרשתנו (יג, ב) "אָדָם פִּי־יָהִי בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ-סִפְחַת אוֹ בְהֶרֶת וְיָהִי בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ וגו'".

יש לדקדק, למה נאמר אדם, ולא איש, וכפי שדקדקו בפרשת ויקרא עה"פ "אדם כי יקריב מכם" למה נאמר "אדם".

לענ"ד י"ל, כפי שבארנו בחמודי שי (ויקרא), "אדם כי יקריב", כאשר אדם רוצה לעשות תשובה על חטא ולהביא קרבן, חייב לראות את עצמו כאדם מהאדמה, הרגשה של ענווה.

לכך בפרשתנו, המצורע שאמר לשון הרע, הנובעת מגאווה כידוע, התיקון לזה הוא ענווה. כמו התפילה בימים נוראים, "אדם יסודו מעפר וסופו לעפר". ידיעה זו מביאה אותנו למצב של תשובה, של הכנה להיות מוכנים לעשות תשובה על חטא לשון הרע, לכך נקט במצורע לשון אד"ם שהוא מלשון אדמה - ענווה.

ע"י הסתכלות הכהן באדם נרפא האדם

בתוה"ק בפרשתנו "אָדָם פִּי־יָהִי בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ וגו'" ביאר בשפת אמת הק' (תרל"ה) "כי אחר חטא האדם כתיב ויעש לו כתנות עור. והוא שניתן להם מסך והסתר בכל דבר כמו שכתוב בזוהר הקדוש שהוא ממשכא דחויא. ועור מלשון עיור שאחר החטא אין יכול להכיר האור מתוך החושך רק בעבודה ויגיעה להסיר מסך המבדיל". מבאר השפת אמת שכאשר אדם חוטא, הטומאה נדבקת לגוף האדם ואין לה מוצא ולכן הצרעת או "הנגעים באים רק מכוח עור הזה". ומוסיף שההליך הרגיל בו נקבוביות העור יכולת לשחרר את האור הסמוי בתוך האדם, סתום. "וידוע כי יש בעור נקבים דקים. כי בכל מקום הקליפות יש נקודה גנוזה גם כן. רק שע"י עוונות נסתמו החלונות ובאים הנגעים. כדאיתא מה נגע סגירו כו'. אך גוף הנגע הוא לרפואה".

הרי לנו מדבריו, שבריפוי הצרעת על ידי הכהן יש לו תועלת להאדם, דגורת הכתוב שטומאתו וטהרתו ע"י כהן, ומובן למה הטהרה ניתן במתנה לאהרון, על כי הנגעים באים על לשון הרע, ואהרון שהיה אוהב ורודף שלום, מובן היטב

שיהיה זה שמרפא מחלוקת שזה לשון הרע המביאה לידי נגעים.

(כפי שאמרתי קודם, ה' בעצמו היה צריך ללמד את הלכות מצורע לכהן הראשון. הרעיון של השפת אמת הופך את אהרון למורה המתאים ביותר לכל הכוהנים העתידיים, מאחר ומדובר בשילוב של אומנות המידות ואומנות ההלכות. אהרון הוא תרופת הנגד לעבירה שהיא הפך השלום.)

הצורע רואה טוב עין של הכהן ומחזירו למוטב

"אך מה טעם שיהיה הטומאה בראיית הכהן. והלא טוב עין הוא יבורך". כשהכהן מתבונן בנגע, הוא עושה זאת בעין טובה. כך הוא מרפא את הנגע. "כדאיתא מצורע-מוציא רע. פירוש שע"י הנגע נמשך הרע מפנימיות האדם לחוץ". מחדש השפת אמת שהכהן מוציא את הרע, הטומאה שתקועים בפנים ומשחרר אותם בחוץ. "וכן פירש הכלי יקר, עיין שם. והרי אדם השלם ראוי לו לשמוח בזה שהוא רואה תשובתו". מי שהוא אדם שלם שמח בכך שהוא עובר את התהליך, יורד, חווה קצת ענווה ואז מתעלה. "לכן ע"י ראיית הכהן נמשך הטומאה לחוץ". הכהן, בכך שהוא מביט עליו בעין טובה, מסוגל להסיר את הטומאה, כמעט כמו קרני רנטגן, כמו מגנט שמושך אותה מתוכו ומסיר אותה. ובפרשת מצורע נאריך בזה, בע"ה.

הליכה לכהן - כמו הליכה למקווה

"ובזוהר הקדוש פירש והובא אל הכהן. הוא חסד אל. מה שהקב"ה חפץ לטהר אותו". ההבאה אל הכהן היא חסד מה', חסד שכהן יכול לרפא, על האדם לקבל את זה באהבה. "על ידי זה בא לטהרו".

ולענ"ד יש לומר, דההליכה לכהן יש לדמותה להליכה למקווה. כשהכהן מסתכל על האדם בעין טובה, מטהר אותו כהליכה למקווה בעצם זה שהוא מסתכל בו. ולכן נאמר "וידבר ה' אל משה ואל אהרון לאמר". למד אהרון מהקב"ה עצמו את הדינים והשיטות המיוחדות להסרת טומאה מאדם על ידי ראייה, זו מתנה שקיבלנו מה' יתברך ועלינו להעריך אותה. דאף שחטאנו, דיברנו לשון הרע וזקוקים לטהרה, ה' נותן לנו דרך חזרה, ברכה, תהליך ריפוי.

הרי דלהיות מצורע לא רע באופן מוחלט, זה "תרופה מרירה", אך תרופה! מה שקרה למרים הנביאה זה אחד מהדברים שעלינו לזכור כל יום. עלינו להודות לה' ולהעריך את מה שהיא עשתה עבורנו. היא נתנה לנו את הברכה הזאת. נכון, היא דיברה לשון הרע, אבל אנחנו מודים לה וזוכרים אותה כחלק ממשש זכירות שאומרים בכל יום. היא זיכתה אותנו במסר שיש לנו את היכולת לעשות תשובה, להיטהר ולהתרומם.

ג

המצורע דוגמא לחטא אדה"ר

"אָדָם פִּי־יָהִי בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ" (ויקרא יג, יב)

עו"ל על דרך דרוש שלשון "אדם" קאי על אדם הראשון והחטא הקדמון שהוא השתלשלות של לשון הרע. אדם קיבל

לה"ר מהאישה
והיא קיבלה
את לה"ר
מהנחש שהיה
המרכבה לשטן
כידוע (עיין

פרקי דר"א) ואחר שאדם אכל מעץ הדעת אמר לשון הרע על
אשתו לה: "האשה אשר נתתה עמדי, היא נתנה לי מן העץ
ואכל" (בראשית ג, יב). העונש על שרשרת הלה"ר היה בשורה
רעה לדורות עד ביאת גואל צדק בב"א.

המיתה, החבלי לידה, קושי הפרנסה וכו' אולם הבשורה
רעה לדורות נכנס לעצם עורם של אדם וחווה והבשורה
רעה נעשה בשר"ם כדאיתא בספה"ק שגופותיהם של אדם
וחווה היו בחינת אור לפני החטא וע"י החטא שנעשו בני תמותה
והיצר הרע נכנס בגופם ירדו ממדריגת אור למדריגת עור כיום
הזה ולכך התביישו בגופותיהם של עור. וזה מרומז בכתנות
עור שהקב"ה עשה להם - בגדים המתאימים למדריגת גופם.

והנה איתא בזוה"ק דהירידה הזאת לאדם לבחינת עור נקרא
"משחא דחויא" עור הנחש שהיה הסיבה הראשונה לירידה
הזאת הואיל ופתח בלה"ר והנחש בעצמו לקה בצרעת וא"כ
עור האדם שהוא "משחא דחויא" עלול לצרעת כשהוא
חוטא בלה"ר והמצורע שחטא בלה"ר הוא אד"ם פי' חוזר על
חטא אדה"ר ששורשו בלה"ר ולכך כ"י יהי"ה בעו"ר פי'
שעי"ז חוזר על הירידה לבחינת עור שהוא בשר"ו פי' הנושא
את הבשורה רעה לדורות כנ"ל.

מהרא"ל צינץ

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו"

פסוק זה מפסיק את הרצף של הלכות טומאה וטהרה, ובא
לאחר דין טומאת הילדת שהיא לשבעה ימים. מה הביאור
להמשך הפסוקים?

מסביר המהרא"ל צינץ שמכאן תשובה למינים השואלים
לקנטר "אם הקב"ה היה רוצה בני אדם מהולים הוא היה בורא
אותם כך!" אותם "חכמים בעיניהם" אינם קולטים את עומק
עניין תיקון ברית מילה, ואיך הוא זכות גדול ומתנה טובה לעם
ישראל. כידוע ע"י חטא אדם הראשון נכנס הרע לגופו של
אדם, ומעבר ליצה"ר לכל התאוות הרעות, האדם נעשה עלול
לטומאה. א"א להימלט מלהיות טמא, סימן לדבר טומאת לידה
(עיין לעיל שהארכנו בזה). הטומאה תופסת עד שבע, כפי
שהמעייין יראה, שבהרבה הטומאות שהן לזמן הם שבעה ימים,
כמו טומאת לידה. לזאת, לאחר חטא אדה"ר, הקב"ה עשה
את האדם עם הערלה שסופגת במידה מרובה את הטומאה
מהאדם, ולכך הערלה צריכה להיות על האדם שבעה ימים
כימי הטומאה (כמו ימי טומאת יולדת) לספוג את הטומאה
ואח"כ ביום השמיני מתעלים וניצולים מהטומאה ע"י הסרת
הערלה (עיין מש"כ על זה לעיל), ועל האדם לעשות כן
בעצמו כתיקון לאדם הראשון על שהביא את הטומאה לתוך
הבני אדם. ודפח"ח.

פרשת מצורע

א

בתורתנו הקדושה, "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו
והובא אל הכהן. ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה
הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע."

(פרק יד, פסוקים ב, ג)

ויש לתמוה, כי מן הפסוקים אלו, סתירה הוא מפסוק לפסוק,
שמתחלה אמרה תורה והובא אל הכהן, ושוב אמרה תורה, ויצא
הכהן אל מחוץ למחנה, הרי דבתחלה אמרה התורה שהצרוע
בא לכהן, ולבסוף אמרה התורה שהכהן בא אל הצרוע, ותמוה
מאוד.

אחרי ההכנה של המצורע יכול הכהן לבוא אליו

ונראה לעניות דעתי לבאר, הצעתן של דברים כך, דמתחלה
צריך החוטא אשר בו נגע הצרעת, לחזור בתשובה ולבקש
תיקון נפשו, והוא ע"י ההתעוררות להטיב דרכיו שמרומז
ב"והובא אל הכהן", ורק אז הוא נענה משמים, ומהכהן שהוא
שלוחא דרחמנא, ואז "ויצא הכהן" אפילו למחוץ המחנה
לתקן ולהחזיר את נשמת האדם החוטא שביקש באמת את
תיקון נפשו.

"ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן." הכהן יוצא
מחוץ למחנה אל המצורע, והוא כדוגמת הרופא המגיע לביתו
של החולה, לראות ולבדוק את בריאותו.

חיוב הכהן לצאת כדין תלמיד שגלה מגלין רבו עמו

לעניות דעתי, יש לדמות מילתא למילתא בדין גולה לערי
מקלט, דהנה אמרו חכמינו ז"ל (מכות דף י, א) תלמיד שגלה
מגלין רבו עמו, שהרב חייב לצאת לגלות עם תלמידו כדי
ללמדו תורה, תפקידו של הכהן דומה לכך.

במאמר שלנו לפרשת תזריע הבאנו את השפת אמת שמביא
מהזוהר הקדוש שתפקיד הכהן הוא לסייע למצורע בתהליך
התשובה, הוא מסתכל בנגע, "וראה הכהן והנה נרפא נגע
הצרעת מן הצרוע." הכהן מביט בעין טובה ומעודד את
בעל הצרעת לעשות תשובה על לשון הרע, ובוה הוא משחרר
את הטומאה שתקועה בתוכו ומאפשר לו לגלות את האור
שבתוכו, וע"י כך הצרעת תוכל לעזוב את גופו.

הטעם שהשמייע הקב"ה לאהרן בעצמו את דיני הטהרה

הנגעים והלכותיהן הם מהדברים הקשים ביותר להבנה
וליישום, ואהרן צריך הכשרה מיוחדת מאת השי"ת להבין,
לפסוק, ולפעול בטהרת המצורע.

וזה לשון הרשב"ם בריש פרשת הנגעים (ויקרא יג, ב):

"כל פרשיות נגעי אדם ונגע בגדים ונגעי בתים ומראותיהן
וחשבון הסגרם ושערות לבנות ושער שחור וצהוב אין לנו
אחר פשוטו של מקרא כלום, ולא על בקיאות דרך
ארץ של בני אדם, אלא המדרש של חכמים וחוקתיהם
וקבלותיהם מפי החכמים הראשונים הוא העיקר"

מי שמכיר את של הרשב"ם בפרשנות המקרא, איך שהוא אדוק

להתרחק ממנו, כך משיגים תשובה. הוא לעג ודיבר על אחרים, ועתה הוא מושא לתוכחה, הוא נשלח מחוץ למחנה ואינו יכול להיות עם אנשים אחרים בגלל שהוא דיבר לשון הרע על אחרים וגרם לסכסוך.

דיני המצורע היא דרך תשובה למה שעשה

כמו כן בגדיו נפרמים ושער ראשו פרוע. כל אלו סימנים לכך שהוא לא יכול להיות עם אנשים אחרים. זה דרך התשובה שלו, לאחר שהוא עובר את התהליך הזה, הוא הופך לבעל תשובה וחוזר לבוא בקהל. ובמקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

התורה מזכירה צדיקים גדולים כדוגמא לצרעת ותשובה. אחת מהם היא מרים הנביאה, שלא היו לה כוונות רעות כלל, ואף לא דיברה בציבור נגד משה רבנו. גם משה רבנו, ע"ה, במעמד הסנה כשהוא דיבר על כלל ישראל ואמר שהוא לא חושב שהם יאמינו לו, ידו הפכה מצורעת, אדם לפעמים אומר לשון הרע על יחידים או אף על קהלה שלמה, ובימינו צריכים להיזהר במיוחד מאחר ואין לנו היום את התהליך העונש ותיקון של צרעת, כהנים וקרבתות.

בערב ימי הפסח - תיקון על חטא זה

והנה, בשנה מעוברת פרשת מצורע היא גם שבת הגדול. ונ"ל להראות את הקשר בין הפרשה לחג הפסח שקרב ובא ע"פ מה דאיתא בזוהר (ח"ב מ, ב), שהחמץ הוא יצר הרע, ובארו שהוא רמז ליצר הגאווה, ככל שאנחנו מתקרבים לפסח ומנקים את החמץ ובודקים אפילו "בחורין ובסדקין", ולהוציא מתוכנו כל שהוא ממידת הגאווה, חלילה, זה יוצא וזה נכנס, מדת הענווה מחליפה את הגאווה, ועי"ז אפשר לעשות חשבון נפש ולנקות את החמץ מהדיבור שלנו ג"כ וזוכים שיהיה חג הפ"ה ס"ח בקדושה וטהרה כדיאיתא בתיקו"ז.

מהרא"ל ציניץ

הנה ידוע כי הצרעת בא על פגם הנפש, שהגדול שבהם, הוא לשון הרע, וכדברי חכמינו ז"ל עה"פ זאת תהיה תורת המצורע - דרשו בזה המוציא-רע. ולכך מתחלה "והובא אל הכהן", שהמעשים עולים לכהן העליון בבית דין של מעלה, לראות אם חזר בתשובה וגו' וראוי לתיקון, ואם אכן היטיב דרכיו אזי "ויצא הכהן וגו'" היינו הכהן שבארץ יוצא אליו להצילו ולטהרו. והנה כתוב "נרפא נגע הצרעת מהצרוע" היה צריך לכתוב הפוך: "נרפא הצרוע מנגע הצרעת". מבאר מהרא"ל ציניץ שזה רומז שאע"פ שהוא נשאר "צרוע" דהיינו שנשאר עדיין בעומק נפשו כמה פרטים שעדיין צריכים תיקון, מכל מקום הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו מתיר לו להיטהר כשנרפא מ"נגע הצרעת" שע"י שחזר בתשובה במעט סרו ממנו סימני הצרעת - בזה כבר ניטהר מהטומאה - אע"פ שהוא עדיין "צרוע" וצריך להמשיך לחזור בתשובה.

בפשוטו של מקרא, ועמל קשות לכאר את משמעות דברי המקרא כשהם לעצמם, ישתומם על המראה, איך שהוא מודה שבפרשת הנגעים והלכותיהן אין מבוא לפשוטו של מקרא או לשכל האנושי כלל ועיקר.

הוא אשר כתבנו בפרשת תזריע, שלכך השי"ת אמר את פרשת נגעים למשה ולאהרן, אהרן צריך הכשרה מפי הגבורה כדי להבין ולפעול בענייני הנגעים.

"וידבר ה' אל משה ואל אהרן." הקב"ה מלמד ומשמיע לאהרן ישירות אודות דינים אלו כיצד זה פועל, (וכפי שנתקשה משה במעשי המנורה והלבנה, והראה לו הקב"ה) לכך אהרון, שהוא אוהב שלום ורודף שלום, ומומחה במידות טובות, למד היטב והבין לעומק כיצד להביט במצורע בעין טובה, והוא לימד את בניו ואת כל הכוהנים להתמחות ביכולת זו.

מדת עין טובה תיקון ללשון הרע

זוה הפך פעולת לשון הרע, ובכך היא תיקונה. לשון הרע גורמת לריב ומדון ועין הרע, ומדה זו של עין טובה של אהרן הכהן ותלמידיו המלאים אהבה לזולתם והבאת שלום היא התרופה והמזור לזה. היא מביאה לשלום בית ושלום בין אדם לחברו. זה כוחו של אהרון הכהן ושאר הכוהנים, שיש להם את הכוח להשפיע על אחרים כדי להשכין שלום בין אדם לחברו ולהיות להם לעזר להירפא מנגע הלשון הרע.

לעניות דעתי, הטעם שהכהן הולך אל המצורע (וכן הרב אל התלמיד בערי המקלט), היא מאחר והוא המדריך הרוחני של המצורע, עליו לוודא שהמצורע הולך בדרך הנכונה של תשובה להגיע לדרגה של "והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע". רפואה שלמה מתוך תשובה גמורה.

ב

פעולות המצורע לזקקו להיות בא בקהל

בפרשתנו (יג, ב) "וְעַץ אֲרָז וְאֵזֹב", רש"י מבאר דהא שהמצורע מביא דווקא דברים אלו, עץ ארז ואזוב "שנתגאה וחטא, ישפיל עצמו כאזוב וכו'" (בדומה למה שאמרנו בפרשת תזריע על השימוש בלשון אדם במקום איש. ראה חמודי שי על פרשת תזריע, אדם מלשון ענווה).

המעבר של המצורע, והדינים של המצורע שצריך לעשות בכדי לחזור בתשובה, מטרתם הוא להעביר אותו למדת הענווה, השפלה, ובידוד, וכפי שאמרו, דעל המצורע ללכת בציבור ולהכריז "טמא, טמא" מה שמבייש אותו וגורם לאחרים